

30 Δεκεμβρίου, 1993

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 146 ΚΑΙ 28 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

SUCCESS ADVERTISING CO LTD ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτήτριες,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 675/92 και 690/92)

5 Προσφορές — Όροι προκήρυξης — Ρητός όρος ότι η Δημοκρατία χωρίς αιτιολόγηση θα δύναται να ακυρώσει τις προσφορές πριν από την κατακύρωσή τους — Μη δεσμευτικός όρος — Αντιστατεύεται την αρχή ότι τέτοια απόφαση υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο με προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αντιστρατεύεται την επιτακτική αρχή της υποχρέωσης αιτιολόγησης των Διοικητικών πράξεων.

10 Προσφορές — Ακύρωση προσφορών — Έννομο συμφέρον προσφοροδοτών για προσβολή με προσφυγή της απόφασης — Αρκεί η απόδειξη του στοιχείου της ζημίας — Δεν απαιτείται απόδειξη της έκτασης της ζημίας.

15 Προσφορές — Ακύρωση προσφορών — Μη παράθεση οποιασδήποτε αιτιολογίας — Μη τήρηση πρακτικών της επίδικης συνεδρίασης όπου λήφθηκε η απόφαση ακύρωσης — Άκυρη η απόφαση λόγω έλλειψης αιτιολογίας.

20 Προσβάλλοντας την απόφαση των καθ' ων η αίτηση να μην κατακυρώσουν σε οποιαδήποτε από τις αιτήτριες αλλά να ακυρώσουν τις προκυχθείσες προσφορές, οι αιτήτριες εταιρείες ισχυρίστηκαν ότι η επίδικη απόφαση ήταν αναιτιολόγητη και ότι δεν τηρήθηκαν πρακτικά για τη συνάντηση της Επιτροπής με τον Υπουργό, κατά την οποία είχε ληφθεί η απόφαση.

Οι καθ' ων η αίτηση πρόβαλαν προδικαστική ένσταση ότι οι αιτήτριες δεν είχαν το απαραίτητο έννομο συμφέρον προσβολής της απόφασης, εφόσον με ρητό όρο στην προκήρυξη του διαγωνισμού παρείχτο δικαίωμα στους καθ' ων να ακυρώσουν τις προσφορές, χωρίς να αιτιολογήσουν την πράξη τους αυτή.

5

Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

1. Επί της προδικαστικής ενστάσεως:

10

Ο όρος 7 της προκήρυξης του διαγωνισμού, που παρέχει απεριόριστο δικαίωμα στην κυβέρνηση να τον ακυρώσει οποτεδήποτε, χωρίς μάλιστα να αιτιολογεί την πράξη της, δεν είναι δεσμευτικός. Υπάρχουν δύο εξέχουσας σημασίας λόγοι που τον καθιστούν ανίσχυρο. Πρώτα πρώτα γιατί αντιστρατεύεται την αρχή, που είναι βαθιά ριζωμένη στη νομολογία, ότι η απόφαση για ακύρωση ή ανάκληση διαγωνισμού με προσφορές, υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο με αίτηση ακύρωσης κάτω από το Άρθρο 146 Συντάγματος.

15

20

Ο δεύτερος λόγος είναι πως αν αφεθεί να επικρατήσει ο όρος 7 θα υπερφαλαγγισθεί οριστικά η πολυτιμότερη αρχή που δημιούργησε η νομολογία για την υποχρέωση αιτιολόγησης των διοικητικών πράξεων και θα χάσει το νόημά της η έννοια της χρηστής διοίκησης. Το στοιχείο της ζημίας, τουλάχιστον υλικής, δεν μπορεί εκ πρώτης όψεως να αποκλεισθεί. Και αυτό είναι αρκετό δεδομένου πως δεν εξετάζεται η έκτασή της.

25

Οι αιτήτριες είχαν ιδιαίτερο, άμεσο και ενεστώς συμφέρον να ασκήσουν προσφυγή λόγω της ειδικής σχέσης τους με την προσβαλλόμενη πράξη. Η προδικαστική ένσταση κρίνεται αβάσιμη και απορρίπτεται.

30

2. Επί της ουσίας της προσφυγής:

35

Οι λόγοι που αναφέρονται στην παράγραφο 13 της ένστασης "για μη συγκρισιμότητα των προσφορών" πέρα από του ότι είναι αδύνατοι και ακατανόητοι (μη ικανοποιητική προσέγγιση στις τεχνικές προτάσεις) δεν υποστηρίζονται από το υλικό που προσκομίστηκε (φάκελος δεν υπήρχε). Το θέμα των πρακτικών συμπλέκεται με την ανάγκη για αιτιολογία χωρίς να αποτελεί αυτοτελή λόγο ακύρωσης. Θα ανέμενε κανείς, εφόσον η Συμβουλευτική Επιτροπή τήρησε πρακτικό και για τις 4 συνεδριά-

40

σεις της και μάλιστα με κάποια σχολαστικότητα, ότι το Δικαστήριο θα είχε ιεκμηριωμένη πληροφορόρηση του τι συνέβη στην τελευταία και κρισιμότερη φάση που ο Υπουργός πήρε την απόφαση με την καταγραφή των διαδραματισθέντων.

5

Όμως η δικηγόρος των καθ' ων ισχυρίστηκε πως η αιτιολογία περιέχεται στη ανακοίνωση που δόθηκε στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση την προηγούμενη ημέρα. Η ανακοίνωση δε φαίνεται να προέρχεται από τον Υπουργό, ως την αρχή που πήρε την απόφαση, αλλά από την κυβέρνηση.

10

Η δεύτερη διαπίστωση είναι η αντιφατικότητά της σε κάποιο βαθμό με τους λόγους της παραγράφου 13.

15

Αφήνοντας όμως κατά μέρος τις επιφυλάξεις αυτές για την εγκυρότητα της αιτιολογίας, διαπιστώνεται ότι τίποτε απ' ότι προσκομίστηκε δε συνάδει με την αιτιολογία της ανακοίνωσης. Αντίθετα, αυτό που απασχόλησε την Επιτροπή αξιολόγησης είναι κατά πόσον η προσφορά θα κατακυρωνόταν σαν σύνολο συμπεριλαμβανομένων και των προβολών των τηλεοπτικών ταινιών και των ραδιοφωνικών εκπομπών. Μάλιστα προχώρησε στην πρώτη φάση να συστήσει κατακύρωση στην αιτήτρια στην προσφυγή 675/92, ενώ την τελευταία φορά σύστησε την άλλη αιτήτρια.

20

25

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν με Α.Κ.150 έξοδα στην κάθε προσφυγή εναντίον της Δημοκρατίας.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

30

Parapetrou v. Republic, 2 R.S.C.C. 115,

Ζαπίτης v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 2747,

35

Κ. Π. Ιωάννου Διδ v. Δημοκρατίας (1991) 3 Α.Α.Δ. 1703,

G.D.L. Construction Ltd v. Δημοκρατίας(1990) 3 Α.Α.Δ. 1433,

40

Leisureland Hotel Enterprises Ltd v. Δημοκρατίας (1993) 3 Α.Α.Δ. 538,

Tamassos Tobacco Suppliers & Co v. Δημοκρατίας (1992) 3 Α.Α.Δ. 60,

Δημοκρατία v. Ματθαίου (1990) 3 Α.Α.Δ. 2452.

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση ημερομηνίας 7/7/92, με την οποία ακυρώθηκε ο μειοδοτικός διαγωνισμός για διαφημιστική εκστρατεία σχετιζόμενη με την εφαρμογή του Νόμου για το φόρο προστιθέμενης αξίας του 1990. 5

Χ. Ρ. Σταυράκης και Σπ. Ευαγγέλου, για την Αιτήτρια στην Υπόθεση Αρ. 675/92. 10

Ε. Νεοφύτου και Ε. Φλουρέντζου, για την Αιτήτρια στην Υπόθεση Αρ. 690/92.

Α. Δημητριάδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση. 15

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Οι δύο αυτές προσφυγές κρίθηκαν συνεκδικαστέες γιατί προβάλλουν κοινούς λόγους ακύρωσης ερειδόμενους πάνω στην ίδια πραγματική και νομική αιτία. Οι αιτήτριες είναι εγγεγραμμένες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης. Ασκούν το επάγγελμα του διαφημιστή και διατηρούν για το σκοπό αυτό δικό τους χωριστό Γραφείο. Απασχολούνται επίσης με τις δημόσιες σχέσεις. Τώρα προσβάλλουν την απόφαση των καθών η αίτηση, που τους κοινοποιήθηκε με επιστολή ημερ. 7/7/92, ταυτόσημου περιεχομένου, με την οποία ακύρωσαν μειοδοτικό διαγωνισμό για διαφημιστική εκστρατεία σχετιζόμενη με την εφαρμογή του νόμου για το φόρο προστιθέμενης αξίας του 1990. Επρόκειτο για εντελώς νέα φορολογία και σκοπός του εγχειρήματος ήταν (όπως αναφέρουν οι όροι εντολής) "η πληρέστερη ενημέρωση τόσο του καταναλωτικού κοινού όσο και των υποκειμένων στο φόρο προσώπων". 20 25 30

Το Υπουργείο Οικονομικών περιόρισε τη συμμετοχή σε 9 διαφημιστικά γραφεία. Με επιστολή (ημερ. 26/5/92) τους ζήτησε να υποβάλουν προσφορές για τον παραπάνω σκοπό με βάση και πλαίσιο τους "όρους εντολής" και τις "συμπληρωματικές πληροφορίες" που τις συνόδευαν. Όπως αναφερόταν στην επιστολή αυτή οι προσφοροδότες όφειλαν να καταθέσουν χωριστή "τεχνική πρόταση" και "οικονομική πρόταση". Κι αυτό διότι, όπως πάλιν αναφέρει η επιστολή, η αξιολόγηση θα γινόταν σε δύο φάσεις. Και αν η τεχνική πρόταση εξασφάλιζε την οριζόμενη σε αυτή βαθμολογία η προσφορά θα μπορούσε να ανοιχτεί και εξεταστεί στο επόμενο στάδιο. 35 40

5 Τρεις μόνο από τους διαφημιστές που επέλεξε η διοίκηση ανταποκρίθηκαν. Μεταξύ των και οι προσφεύγουσες. Συστάθηκε ειδική επιτροπή (εφεξής η Επιτροπή) για να εξετάσει και αξιολογήσει τις προσφορές και να συμβουλευτεί τον καθού 1 Υπουργό των Οικονομικών. Πρέπει να ειπωθεί ότι ο τρίτος διαγωνιζόμενος αποκλείστηκε γιατί είχε τη χαμηλότερη βαθμολογία. Στη συνέχεια ορίστηκε τεχνική υπεπιτροπή (Υπεπιτροπή) για να ετοιμάσει συγκριτική μελέτη των οικονομικών προτάσεων των αιτητριών, που ήταν οι μόνες που είχαν αποσφραγισθεί 10 μετά το στάδιο της βαθμολόγησης.

15 Στους όρους του διαγωνισμού γίνεται πρόβλεψη για σκοπούς ενημέρωσης του κοινού και για εκπομπή ραδιοφωνικών σποτ και την παραγωγή και προβολή τηλεοπτικών ταινιών. Πρέπει στο σημείο αυτό να λεχθεί ότι η Επιτροπή, σε συνάντηση που είχε με εκπροσώπους των αιτητριών, τους ζήτησε να περιορίσουν την προσφορά τους μόνο στην παραγωγή των παραπάνω προγραμμάτων λόγω "της υφιστάμενης πολιτικής της κυβέρνησης για μη ανάθεση σε ιδιώτες της προβολής τηλεοπτικών ταινιών και της εκπομπής ραδιοφωνικών σποτ", όπως καταγράφηκε σε σχετικό πρακτικό. Οι αιτήτριες αντέδρασαν αρνητικά στην πρόταση αυτή. Άλλωστε αποτελούσε διαφοροποίηση των αρχικών όρων συμμετοχής στο διαγωνισμό που πρόβλεπαν κατηγορηματικά για την παραγωγή και την προβολή ή εκπομπή του παραπάνω υλικού. 20 25

30 Τελικά η Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να κατακυρωθεί η προσφορά στο σύνολό της (χωρίς να υιοθετήσει την αντίθετη άποψη της Υπεπιτροπής), όπως προβλέφθηκε από τους όρους εντολής. Περαιτέρω κατέληξε, επίσης ομόφωνα, να συστήσει στον Υπουργό Οικονομικών την κατακύρωση της προσφοράς στην εταιρεία Pandora Advertising Co. Ltd. (αιτήτριας στην προσφυγή 690/92) που ήταν και η χαμηλότερη (£43.285). Η σύσταση περιέχεται σε σημείωμα της Επιτροπής προς τον Υπουργό ημερ. 22/6/92 (παράρτημα 6). 35

40 Φαίνεται ότι την επομένη 23/6/92 πραγματοποιήθηκε κοινή συνάντηση Επιτροπής και Υπουργού. Συζητήθηκαν, όπως αναφέρεται στις παραγράφους 13 και 14 της γραπτής ένστασης των καθών, δύο θέματα "(α) η μη συγκρισιμότητα των προτάσεων (τεχνικών και οικονομικών) των προσφορών και (β) η μη ικανοποιητική προσέγγιση στις τεχνικές προτάσεις των προσφορών. Ενόψει των πιο πάνω αποφασίστηκε η ακύρωση των προσφορών αυτών. Και επειδή η κυβέρνηση θεώρησε απαραίτητη την άμεση πληροφόρηση του κοινού αποφασίστηκε να γίνουν ανακοινώσεις από

το ραδιόφωνο και την τηλεόραση". Ας σημειωθεί ότι η Επιτροπή κράτησε εκτενή πρακτικά για τις 4 συνεδριάσεις που είχε για να ολοκληρώσει την εξέταση των προσφορών και να προβεί σε σύσταση. Για τη συνάντησή της όμως με τον Υπουργό Οικονομικών είναι παραδεκτό πως δεν τηρήθηκε κανένα πρακτικό.

5

Η παραπάνω απόφαση κοινοποιήθηκε στις αιτήτριες με την επιστολή ημερ. 7/7/92 στην οποία αναφέρεται απλά ότι "η κυβέρνηση αποφάσισε να μην προχωρήσει με την κατακύρωση των πιο πάνω προσφορών και να τις ακυρώσει". Την προτεραιότητα είχε εκδοθεί κυβερνητική ανακοίνωση για το θέμα στην οποία προβάλλεται σαν λόγος ακύρωσης ότι οι δύο επικρατέστερες εταιρείες, δηλαδή, οι αιτήτριες "δεν ικανοποίησαν πλήρως από πλευράς μηνυμάτων και προσέγγισης".

10

15

Έχοντας συμπληρώσει τη συνοπτική παρουσίαση των γεγονότων που προκάλεσαν τη διαφορά αυτή πρέπει τώρα να εξετάσω την προδικαστική ένσταση που πρόβαλαν οι καθών. Η ένσταση είναι ότι οι αιτήτριες δε νομιμοποιούνται να προσφύγουν γιατί δεν έχουν το απαραίτητο έννομο συμφέρον που καθορίζει το άρθρ. 146 του συντάγματος σαν προϋπόθεση για την άσκηση προσφυγής. Το πρώτο επιχείρημα είναι ότι εφόσον οι καθών δεν προχώρησαν σε κατακύρωση και αποφάσισαν να ακυρώσουν το διαγωνισμό οι αιτήτριες στερούνται ενεστώτος συμφέροντος. Στην καλύτερη περίπτωση γιαυτές το συμφέρον τους "ήταν και παραμένει προσδοκώμενο". Μέσα στο ίδιο πνεύμα έχει λεχθεί ότι οι αιτήτριες δεν έχουν πάθει καμιά ζημιά. Γιατί ακόμη και στην περίπτωση ολοκλήρωσης της διαδικασίας με την κατακύρωση δεν θα ήταν βέβαιη η επιλογή οποιουδήποτε από τους διαγωνιζόμενους. Υποστήριξη για την πρόταση αυτή αντλήθηκε από δύο περιπτώσεις προαγωγής δημοσίων υπαλλήλων: **Θεόδωρος Παπαπέτρου v. Δημοκρατίας**, 2 Α.Α.Σ.Δ. 115 και τη **Μίχης Ζαπίτης v. Δημοκρατίας** (1990) 3 Α.Α.Δ. 2747.

20

25

30

Την έλλειψη νόμιμου συμφέροντος οι καθών στήριξαν διαξεντικά στον όρο 7 της προκήρυξης που ορίζει ότι "η κυβέρνηση έχει δικαίωμα να ακυρώσει τις προσφορές σε οποιοδήποτε χρόνο πριν την κατακύρωσή τους χωρίς να είναι υπόχρεη να δώσει λόγους για την ακύρωση". Η εισήγηση είναι ότι μιά και πήραν μέρος στο διαγωνισμό οι αιτήτριες αποδέχθηκαν τον όρο αυτό. Οι δε καθών, ακυρώνοντας το διαγωνισμό, έδρασαν μέσα στο νομικό πλαίσιο της προκήρυξης των προσφορών.

35

40

Αντικρούοντας τις παραπάνω απόψεις οι δικηγόροι των αι-

5 τητριών τόνισαν ότι η προκήρυξη διαγωνισμού με τη μέθοδο των προσφορών καθώς και η ανάκλησή του αποτελούν μέρος της θεματικής του δημοσίου δικαίου και διέπονται από τις αρχές του. Περαιτέρω επικαλούμενοι την **Κ. Π. Ιωαννου Ατδ. v. Δημοκρατίας** (1991) 4 Α.Α.Δ. 1703, υπέβαλαν ότι το μόνο που απαιτείται για τη θεμελίωση του έννομου συμφέροντος είναι αν οι συγκεκριμένες προσφορές είναι έγκυρες, όπως αποδεδειγμένα είναι στην παρούσα περίπτωση, έτσι ώστε να μπορούν να τύχουν αξιολόγησης. Το στοιχείο της ζημίας που υπέστησαν οι αιτήτριες συγκροτούν οι δαπάνες για την απαιτούμενη μελέτη, τη λήψη συμβουλής από επαγγελματίες συμβούλους, την εξασφάλιση τραπεζικών διευκολύνσεων και εγγυήσεων κ.λ.π. Τέλος, εισηγούνται ότι ο όρος 7 δεν παρέχει τη δυνατότητα στη διοίκηση να αυθαιρετεί. Η ανάκληση του διαγωνισμού έπρεπε να είχε γίνει με βάση τις καθιερωμένες αρχές που κατευθύνουν την άσκηση της διακριτικής εξουσίας της σε θέματα διαγωνισμών με προσφορές, όπως τις έχει ανιχνεύσει και καθιερώσει η νομολογία σε μεγάλο αριθμό αποφάσεων.

20 Κατά τη γνώμη μου ο όρος 7 της προκήρυξης του διαγωνισμού, που παρέχει απεριόριστο δικαίωμα στην κυβέρνηση να τον ακυρώσει οποτεδήποτε χωρίς μάλιστα να αιτιολογεί την πράξη της, δεν είναι δεσμευτικός. Υπάρχουν δύο εξέχουσες σημασίας λόγοι που τον καθιστούν ανίσχυρο. Πρώτα πρώτα γιατί
25 αντιστρατεύεται την αρχή, που είναι βαθιά ριζωμένη στη νομολογία, ότι η απόφαση για ακύρωση ή ανάκληση διαγωνισμού με προσφορές υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο με αίτηση ακύρωσης κάτω από το άρθρ. 146 του συντάγματος.

30 Στην προκείμενη περίπτωση ισχύει ό,τι ανάφερα στην **G.D.L. Constructions Ltd. v. Δημοκρατίας** (1990) 3 Α.Α.Δ. 1433:

"Η ελευθερία ανάκλησης πράξεών της που έχει η διοίκηση σ' αυτό τον τομέα δεν είναι απόλυτη ούτε μπορεί να ασκείται αυθαίρετα. Οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου και άρα το ενδεχόμενο να υπάρξει δικαστικός έλεγχος δημιουργούν φραγμό στις οποιεσδήποτε τάσεις που μπορεί να διακατέχουν τους φορείς της διοίκησης να ασκήσουν την εξουσία τους ανεξέλεγκτα. Στην απόφαση **Leisureland Hotel Enterprises Ltd. v. Δημοκρατίας** (1989) 3 Α.Α.Δ. 2953, που πρέπει να τονισθεί είχε όμοιο πραγματικό υπόστρωμα, διακηρύχθηκε ότι το δικαίωμα της μη αποδοχής προσφορών και ανάκλησης της διαδικασίας περιορίζεται από τους γενικούς κανόνες του δικαίου "υπό την έννοια ότι η ανάκληση είναι δι-

καιολογημένη υπό τις περιστάσεις της κάθε υπόθεσης".

Πρέπει να σημειωθεί ότι η Ολομέλεια με πρόσφατη απόφασή της στη *Leisureland Hotel Enterprises Ltd. v. Δημοκρατίας* (1993) 3 Α.Α.Δ. 538, επικύρωσε την παραπάνω θέση:

5

"Πέραν τούτου θα πρέπει να ειπωθεί πως ο όρος 14 των προσφορών και συμφωνούμε σε αυτό με το δικηγόρο της εφεσείουσας, δε δίδει στη διοίκηση δικαίωμα να ενεργήσει κατ' αρέσκεια και να προβαίνει στην ανάκληση του διαγωνισμού κατά το δοκούν. Αντίθετα, η άσκηση μιας τέτοιας εξουσίας υπόκειται στους περιορισμούς που θέτουν οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου και της νομολογίας και ειδικά οι αρχές της καλής πίστης."

10

15

Βλέπε επίσης την απόφαση του δικαστή Αρτεμίδα στην *Tamassos Tobacco Suppliers & Co. v. Δημοκρατίας* (1992) 3 Α.Α.Δ. 60.

Ο δεύτερος λόγος είναι πως αν αφεθεί να επικρατήσει ο όρος 7 θα υπερφαλαγγισθεί οριστικά η πολυτιμότερη αρχή που δημιούργησε η νομολογία για την υποχρέωση αιτιολόγησης των διοικητικών πράξεων και θα χάσει το νόημά της η έννοια της χρηστής διοίκησης. Για την αναγκαιότητα αιτιολογίας είναι σχετική η υπόθεση 2015/71 του Συμβουλίου της Επικρατείας. "Η κρίσις περί του ασυμφόρου των προσφορών ή του αποτελέσματος δημοπρασίας δέον να θεμελιούται επί νομίμων και συγκεκριμένων στοιχείων."

20

25

Το στοιχείο της ζημίας, τουλάχιστον υλικής, δεν μπορεί εκ πρώτης όψεως να αποκλεισθεί. Και αυτό είναι αρκετό δεδομένου πως δεν εξετάζεται η έκτασή της: *Δημοκρατία v. Ματθαίου* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2452 σελ. 2463. Ο παραλληλισμος με τις υποθέσεις *Παπαπέτρου*, και *Ζαπίτη*, ανωτέρω, που προέρχονται από το χώρο του δημοσιούπαλληλικού δικαίου, δεν είναι επιτυχής. Για παράδειγμα, στην πρώτη υπόθεση, που η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας δε διόρισε σε δημόσια θέση κανένα από τους υποψήφιους που τη διεκδικούσαν, κρίθηκε ότι το έννομο συμφέρον του αιτητή κάτω από το 146 δεν επηρεάστηκε και ότι το θέμα αμφισβήτησης εκ μέρους του τυχόν νέου διορισμού παρέμεινε ανοικτό. Εκεί όμως η Ε.Δ.Υ. είχε από το νόμο δικαίωμα να μην προβεί σε διορισμό υποψηφίου, έστω και αν αυτός κατείχε τα προβλεπόμενα προσόντα, εφόσον κρίθηκε ακατάλληλος.

30

35

40

Όπως αναφέρει ο Θ. Τσάτσος "Αίτησις ακυρώσεως" 3η έκδοση, σελ. 39:

5 "Η ύπαρξις συμφέροντος είναι καθαρώς υποθετική και δεν ταυτίζεται προς την ύπαρξιν πραγματικής θετικής ή αποθετικής υλικής ή ηθικής ζημίας. Αρκεί ότι θα αποφεύγετο η ζημία ή θα υπήρχε ωφέλεια, εάν η διοίκησις δεν ενήργει την προσβαλλομένην πράξιν, ή δεν παρέλειπεν την, εις ήν η αίτησις αφορά, ενέργειαν."

10 Κατά τη γνώμη μου οι αιτήτριες είχαν ιδιαίτερο, άμεσο και ενεστώσ συμφέρον να ασκήσουν προσφυγή λόγω της ειδικής σχέσης τους με την προσβαλλόμενη πράξη. Η προδικαστική ένσταση κρίνεται αβάσιμη και απορρίπτεται.

15 Αναφορικά με την ουσία η επίδικη απόφαση βάλλεται σαν άκυρη για δύο ανεξάρτητους λόγους ότι (1) είναι ανατιολόγητη και (2) δεν τηρήθηκε πρακτικό της συνάντησης του Υπουργού με την Επιτροπή κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση.

20 Οι λόγοι που αναφέρονται στην παράγραφο 13 της ένστασης "για μη συγκρισιμότητα των προσφορών" πέρα από του ότι είναι αόριστοι και ακατανόητοι (μη ικανοποιητική προσέγγιση στις τεχνικές προτάσεις) δεν υποστηρίζονται από το υλικό που προσκομίστηκε (φάκελος δεν υπήρχε). Το θέμα των πρακτικών συμπλέκεται νομίζω με την ανάγκη για αιτιολογία χωρίς να αποτελεί αυτοτελή λόγο ακύρωσης. Θα ανέμενε κανείς, εφόσον

25 η συμβουλευτική Επιτροπή τήρησε πρακτικό και για τις 4 συνεδριάσεις της και μάλιστα με κάποια σχολαστικότητα, ότι θα είχαμε τεκμηριωμένη πληροφόρηση του τι συνέβη στην τελευταία και κρισιμότερη φάση που ο Υπουργός πήρε την απόφαση με την καταγραφή των διαδραματισθέντων.

30 Όμως η δικηγόρος του καθού ισχυρίστηκε πως η αιτιολογία περιέχεται στην ανακοίνωση που δόθηκε στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση την προηγούμενη ημέρα. Εκκινώ από τη διαπίστωση ότι η ανακοίνωση δε φαίνεται να προέρχεται από τον Υπουργό

35 ως την αρχή που πήρε την απόφαση αλλά από την κυβέρνηση. Η δεύτερη διαπίστωση είναι η αντιφατικότητά της σε κάποιο βαθμό με τους λόγους της παραγράφου 13.

40 Αφήνοντας όμως κατά μέρος τις επιφυλάξεις αυτές για την εγκυρότητα της αιτιολογίας, πρέπει να πω ότι τίποτε απ' ότι προσκομίστηκε δεν συνάδει με την αιτιολογία της ανακοίνωσης. Αντίθετα, αυτό που απασχόλησε την Επιτροπή αξιολόγησης είναι κατά πόσον η προσφορά θα κατακυρωνόταν σαν σύνολο συμπεριλαμβανομένων και των προβολών των τηλεοπτικών ταινιών και

των ραδιοφωνικών εκπομπών. Μάλιστα προχώρησε στην πρώτη φάση να συστήσει κατακύρωση στην αιτήτρια στην προσφυγή 675/92, ενώ την τελευταία φορά σύστησε την άλλη αιτήτρια.

Με βάση το άρθρ. 146.4(β) κηρύσσω την επίδικη απόφαση 5
άκυρη για έλλειψη αιτιολογίας. Και επιδικάζω ποσό εξόδων
£150 σε κάθε προσφυγή εναντίον της Δημοκρατίας.

*Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται
με £150 έξοδα στην κάθε προσφυ- 10
γή εναντίον της Δημοκρατίας.*